

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 206. sz. Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A káka csomója.

Valami ostobább helyzetet ujság-írásban alig lehet elképzelni, mint mikor erónék erejével, kell vagy nem, alkalomszerű vagy nem; de muszáj ellenzéki eskedni és bele kell kötni mindenbe, ami nem az egyedül üdvözítő 48-as anya-párttól ered.

A kákán való csomókeresés: gyerekjáték boldonság dolgában az ilyen muszáj-akadékoskodáshoz viszonyítva és — nem ami hibánk — de most ebben az ostoba helyzetben látjuk a tiszteletreméltó Szentesi Lap helyi erényújságot.

A vármegye közigazgatási bizottsága, a kormányhoz küldött mult évi jelentésében felsorolja a vármegye közönségének általános sérelmeit, meg a közóhajtásokat; a kormány egyes miniszterei megteszik e sérelmekre és óhajokra az észrevételeiket, ezek — a miniszterelnökségtől leérkeznek a közigazgatási bizottsághoz és — a derék ujság ebben szerencsésen megtalálja a káka csomóját, mert hát ő az ilyen csomókon rágódva élhet csupán meg és — meggyanúsít mindenkit, megmar mindent, ami vagy aki csak a bizottsági jelentéssel és az erre adott miniszteri észrevételekkel valamiképen összefügg.

A közigazg. bizottság által felhozott arra a jogos panaszra, hogy vármegyénk mindenképen mostoha elbá-

násban részestül eddig a kormányok részéről, mert sem törvényszékünk, sem pénzügyigazgatóságunk, sem tanfelügyelőségünk, sem államépítészeti hivatalunk nincsen, hanem e részben Szegedhez vagyunk csapva, a belügy-miniszter azt jegyzi meg, hogy a vármegye volt főispánja maga is jelezte a kormányhoz intézett jelentésében, hogy a megyeszékhely előbb-utóbb okvetlenül Szegedre lesz szükségképpen áthelyezendő és hogy ez a kérdés ma is eldöntetlen még; — és ime, az erényújság megtalálja a káka csomóját, mondván, hogy a miniszter ezt kortes-fogásból tette, a képviselőválasztásokra való tekintettel.

Ezenfölül pedig a közönségre bizza annak megítélését, hogy milyen jelzót érdemel az a kormány, mely nem régiben helyezte át a megye székhelyét Szentesre és ezzel itt belevitte az adófizetőket egy 200,000 frtot haladó megyeház építésébe, most pedig el akarja vinni innen a megye-székhelyt és ezzel elérteketleníteni a drága megyeházát?

Hát, hogy milyen jelzőt illeti meg azt, aki előbb küzdött a mellett, hogy a vármegye székhelye Szentes legyen s aztán, mikor az adófizető polgárok vagy 200,000 frtot haladó költséggel itt megyeházat építettek: tűzrelvással azon volt, hogy Szentesről elkerüljön a megyeszékhely: ezt a Szent-

tesi Lap szerkesztősége mindenestre a legjobban tudhatja, mert hiszen éppen ez a szerkesztőség is a Tallián Béla malmára hajtotta a vizet, mikor nagy garral hirdette, hogy nem kell Szentesnek megyeház, megyeszékhely, mert önálló törvényhatóság akarnak lenni. Csak-hogy e vármegyében a legutolsó, akiknek ezért most másokat cégérezni joga van, éppen e miatt a Szentesi Lap szerkesztősége.

A földmivélsügyi miniszter megindokolja a közigazgatási bizottság által felpanaszolt azt a tényt, — mely szerint a kormány a vármegye egyetlen hivatásos gazdasági tényezőjét, a gazdasági együletet nem részesíti a kellő támogatásban — és indokolja azzal, hogy a multban az egyület vezetősége a legnagyobb közönyt mutatván a gazdasági érdekek iránt, nem volt méltó se a kormánytámogatásra és — inhol, az erényújság erre azt mondja, hogy ez cinizmus vagy komikum, mert ismeretes dolog, hogy Sima Ferenc, mikor az egyület elnökségébe jutott üres pénztárt vett át és onnan túl éppen azért nem mozdoghatott, mert hogy tőle, az ellenzékitől a kormány ha nem is vonta meg az együleti támogatást, de az akkor volt főispán, Tallián Béla akadályt akadályra gördített az elé, hogy az egyület az évi segélyt ő alatta meg ne kapja.

TÁRCA.

Meglepetés. *)

Novellét.

Írta: Bánfalvi Lajos.

— Nem megy! Kizozom, agyongyótróm szegény fejemet és ... nem megy!

— Szakasztott így vagyok én is. Egy árva gondolat nem sok: annak se vagyok ura.

A két szempár belemélyedt merően a feketébe s viszont, mintha egymás tekintetéből akarnának inspirációt meríteni, aztán a Gizike szöszke feje lehajolt az asztal fölé, míg apró keze idegesen forgatta a tokollalt; Ilus, a barna Ilus meg kibámult az útcára: ha talán annak mozgalmas képe sugallaná neki az eszmét, melyet napok óta hiába keres.

Pár percig az a bizonyos csend uralkodott a kedves, lakályos kis lányfészekben, melyről kiváló előszeretettel szokás mondani, hogy a röppenő légy szárnysuhogása is hallszik benne, aztán a két kicsi teremtes egyszerre sóhajtott:

— Ah!
— Oh!
— Pedig olyan szépen indult; tüprengt Gizike. Hallgasd csak.
S az előtte fekvő papírról olvasta:

„Végy, Oh múzsa, szárnysáidra!
Ünnepnap virradt fel ité ma:
Szívek ünnepe ...“

— Igen, ez nagyon szép, sóhajtott Ilus. De tovább?

— Nincs tovább. És éppen ez a baj. Egész költői talentumomat befektettem e három sorba és most se ki, se be.

— Magam is úgy vagyok. Csak tudnám, mi okoz a búcsinak igazi örömet, vagy meglepetést. De ... de ...

— Pedig kell valamit találnunk, muszáj. Lassuk csak ...

És a hamvas frufru újfént ráhajolt az asztalra s Gizike, a tokollalt kinosan rágeszalva, mormogta:

„Szívek ünnepe ... ünnepe ... ünnepe ...“

Anyira megfeszült minden idegük a nagy gondolkodásban, hogy észre se vették,

mikor a Vica cseléd ajtót nyitott rájuk, majd sobálványnyá dermedve: vajon mi ütött az ő kedvenceibe, e két kis koboldba, kiknek pajkos larmája, vidám tréfája egyébként ugyan-csak fel szokta verni a ház csendjét.

— Ugyan min studéroznak? tüprengtet Vica s aztán megszólalt:

— Kisasszonyok!
Semmi válasz.

Vica erősen megköszönte a torkát s aztán újfént ropogtatta:

— Kis—asszony—kak!

— Mi baj? pattant fel türelmetlenül Gizike. Már nyugton se maradhat az — ember!

Az ember szóra különös nyomatékokat helyezett a csepp teremtes, amire Vica derékasan visszahökölt.

— Kérem, kisasszonyka! dadogta; csak azt akarom mondani, hogy ... izé ...

— Ugyan nyögje ki már; támadt rá most meg Ilus. Szinte kín a vergődését látni.

— Hiszen mondom már, kérem; méltatlankodott Vica. Bizony úgy rám ijesztenek a kisasszonykák, hogy ... Csak a' van

*) A Dugonics-társaság évkönyvéből.

Hát van a tiszteletreméltó erény-
ujjságunk egy igen jó kebelbarátja, úgy
hívják: H o c k János.

Talán ismerik ezt az urat? Ez a
csongrádi kortesbeszédeiben kiváló
előszeretettel használta mindég a klasz-
szikus mondást:

„H a z u n n y i k ö n n y e b b,
m i n t k a p á n n y i !”

Bizony, bizony könnyebb is.

Egy kicsit majd felfrissítjük az
erény-csöszök emlékezetét: ma-
guk is rájönnek így a hazudozásukra.

Sim a Ferenc átvette a gazda-
sági egyesület elnökségével az üres pénz-
tárt, ez igaz; de aztán ezen túl nem
is tett ott semmit, mert előbbvaló
dolga volt a maga örökös és kiapad-
hatatlan ügyei-bajai ki-bebogaztatásá-
val, vicináljakban útazással, meg eze-
nyi-ezer pénz-szerzési spekulációjával.

Neki az egyesületnél az elnökség
csak arra kellett, hogy Z s i l i n s z k y
ellen bosszút kovácsoljon. Soha a ta-
goktól az ő elnöksége alatt tagdíjat
be nem szedtek, soha semmit nem tet-
tek, egyetlen balul sikerült löverseny
rendezésén túl. A megye pontosan fi-
zette az évi 300 frt segélyt, a kor-
mány is kiutalta az 500 frtot, de azon
jogos feltételhez kötötte, hogy lássa
előbb: mit tesz, mit lendít az egyesület
vezetősége a gazdasági érdekek istá-
polásán.

A mai egyleti vezetőség se azon
kezdte a munkáját, hogy állama se-
géllyel töltötte meg az üres pénz-
tárt, hanem kezdte a régi tagsági dí-
jak behajtásán, új tagok gyűjtésén buz-
gólkodva sok fáradsággal, de tisztes-
séges szép eredménnyel is és kezdte
azon, hogy az első időben még a tit-
kárt se fizette, hanem tiszteletből kel-
lett ezt az állást, mely sok fásasztó
munkát igényelt, ellátni.

Csak azután, mikor már tényle-
ges eredményt volt képes felmutatni,
kérte az egyesület újból az államsegé-
lyt is ekkor is úgy kapta meg, hogy 1
évi ilyen segélyösszeg az egyesületre

— az elődök vetkes hanyagsága miatt
egészen elvesztet. Azt visszautalták
az állampénztárba.

Az egyesület tagjainak száma Si m a
alatt leaadt mintegy 160-ra, ezeket
se tartották nyilván, e téren is olyan
képtelen volt a rendtelenség, hogy
végül nem lehetett kimutatni azt se:
ki hát kötelezetten tagja az egyesület-
ke, ki nem? úgy, hogy csak az vállalta a
tagságot, mikor a hátralékos tagdíjakat
az új vezetőség követelte, akinek éppen
tetszett. Ma az egyleti tagok száma jóval
fölszi a 300 at és ez a szám egyre
növekedőben van. A gazdáközönség
beszokott az egyesületbe, hol szaklapok
és napilapok állanak a rendelkezésére,
hol nem politizál soha senki,
hanem a gazdasági érdekeket érintő
egészséges eszmecserékkel telik el
az idő.

Hát kétségtelenül van ciniz-
mus és komikum ez ügyek hir-
lapjatraktálásában, de nem ezen a ré-
szén, hanem amoda át az erény-
csöszökénél.

A legdrasztikusabb azonban a
komikum és a cinizmus ab-
ban, ahogy a derék újság azt a kér-
dést pertraktálja: kelle-e Szentesre
vagy Csongrádvármegyébe állandó ka-
naság?

Persze, hogy nem kell! Már hogy
is kellene, mikor az eszmét nem az
erény-csöszség, de a vármegye
közigazgatási bizottsága pendítette
meg.

Azaz hogy! — pardon, nem ezért
nem kell. Érték meg a dolgot jól.

Nem kell, mert hogy az elsőbb
néposztályú fehérszemé-
lyek, például a cselédné-
pek már is nagyon könnyű-
vérűek, a bakák pedig nem
ékeskednek a karthauzi ba-
rátok erényével; — így tehát
közérkölcösiség szempont-
jából is kész veszedelmet
képeznek katonáék.

No, hát nem-e ellenállhatatlan
komikummal hat az, mikor a »S z e n-
t e s i L a p« szerkesztője áll be a
női erény felkent lovagjának és
prédikál mért a — fehérszemé-
lyek könnyűvérűségéről,
meg bakáék nem egészen karthauzi-
erényeiről? Es nem szükséges-e igen
nagyfokú cinizmus ahhoz, hogy valaki
— vajjal... vagy olajjal a fején,
közel merjen férközni az erény tüze-
hez?

A katonaság kérdése ma még
nem aktuális nálunk. Ha az lesz, ko-
moly formában, ahogy nagyfontossá-
gánál fogva meg is érdemli, tognak
vele foglalkozni. Előbb meddő vitákba
belebocsátkozni: abszurdum volna.

S nem is ez volt a célunk, ha-
nem, hogy rámutassunk, mint keresik
az erény-csöszök a kákán a
csomót.

Képviselő - választási mozgalmak.

Még ma se dönt el véglegesen a kérdés:
feloszlaják-e hát ez évben az országgyűlést
és lesznek-e új választások vagy nem? —
de azért vármegyénkben mindenfelé megin-
dultak már a képviselő-választási mozgalmak.

Si m a Ferenc újra felkeresi az időközben
általa néma megvetéssel mellőzött Tá p é
kerületi »Ó h né p«-et; Justh
Gyula a napokban járt inkognitó Mindszen-
ten, hogy személyesen kikapaszta: milyen
ott a hangulat Hel fi Ignác iránt; Ga-
j á r y Ödönt most várják le a szabadelvűpárt
részről Csongrádra; a tápi kerületből pe-
dig híret vesszük, hogy ott a szabadelvűpárt
legközelebb vagy N o v á k Józsefet, vagy
E n y e d i Lukácsot jelöli a képviselőségre.
Szóval: mozgalmas korteséletre nyujtanak
ez idéttilat az a képviselőválasztói elők-
születek és alapos kiállítás van rá, hogy —
ha még ez évben tényleg feloszlaják a kép-
viselőházat és megejtik a választásokat, iz-
galmas csatákban nem fogunk semmiképen
se szűkölködni Szentesen azonban minden
csendes, akár Fiuménál a tenger s mi leg-
főbb azon hadakozunk: vajjon Burián
Lajos és P a n d o v i c s Döme együtt va-
sorsoraltak-e Szegeden Si m á v a l, vagy hogy
ugyanakkor Budapestre utaztak — — t a r-
h o n y a b a n.

A vidék és a főváros.

Most, a mikor nemzeti ünnepünk és
ezredéves kiállításunk nagyobb számban von-
za körünkbe a külföldet: ismét előtérbe to-
lul, élenkebben érezhetővé válik kulturális
életünk egy fájdalmas pontja: a vidék há-
ramaradottsága a fővárossal szemben. Az itt
időző külföldi, a mikor eléggé megnézte a
nap-nap után fejlődő, gyönyörű, minden íz-
ben modern fővárosunkat miután konstatalta,
hogy Budapest egyike Európá legszebb fekvé-
sű, legmodernebb nagyvárosainak — az
ország többi részét, vidéki központjainkat is
ismerni óhajta.

Felmerül a kérdés: meglehet-e az az
idegen elégedve azzal, a mit lát? Dicső-
sügre szolgál nekünk az, a mit mutat-
hatunk?

A felelet csak tagadó lehet.

Kétségtelen tény, tagadni sem lehet, el
is mondták, megírták számtalanszor, hogy a
rohamosan fejlődő főváros haladásával a vi-
dék fejlődése lépést nem tarthat.

Es ez természetes is.

A mi fejlődésünk kezdete, sajnos, nem
nyúlik vissza messze mult időkre. Hosszú
időkön át hiányoztak e nemzet életében azok
a tényezők, melyek a kulturális fejlődésnek
feltételei, melyek nélkül modern intézmény-
felépült haladás lehetetlen. Nem volt meg
szabadságunk, nem volt szilárd, megdönthet-
len alapon nyugvó allamalmi életünk.

Mindössze harminc esztendője sincs,
hogy ez élető erők birtokában megkezdhet-
tük az ország kulturális emelésének gigász
munkáját. Mi természetesebb, mint, hogy az
egész erőmegfeszítés, az első évek egész mun-
kaja elsősorban a fiatal fővárosnak, Budapest-
nek érdekében történt. Hatalmas, fellendülő
központ az ország szívében, hatalmas iparral,
kereskedelemmel — ez az eszmény lebegett
az első dolgok szemé előtt. Negyedszázad
alatt két, három emberöltő munkáját végezték;
az eredmény imponans, csodálatos lett.

Es e mellett a vidék nem fejlődött. A
főváros lekötött minden szellemi és fizikai
munkát, még a vidékét is.

Az előbbi viszonyok is a lehető leg-
kedvezőtlenebbek voltak a vidékre nézve. Mi-
nálunk sohasem volt meg az a partikulariz-
mus, mely Olasz- és Németországnak politikai
tekintetben az egész középkoron át legna-
gyobb szerencsétlenségé volt, megfosztván az
országokat az egység erejétől, de a melynek
kulturális tekintetben meg volt az az üdvös
hatása, hogy teremtett egy csomó közpon-
tot, mely felé egy-egy nagyobb terület gra-
vált, mi szükségképpen egy-egy ilyen köz-
pont fellendülésével volt összekötve. A mű-
vészet és tudománykedvelő fejedelmek is ki-
vették részüket e központok emelésében.

Ehez hasonló viszonyok nálunk soha-
sem voltak; a magyar faj karakterében nem

benne, hogy ezeket a kottákat ni, a klasz-
szonykákknak hozták.

— Ha hozták, tegye az asztalra és ta-
vozzék; utasította rendre Ihus.

Vica haragosan dobta a kottát az asz-
talra s kifélé menet valami »ostoba gyerek-
szeszély«-félét morgott, mikor az ajtóban Béla
úrfiba ütközött, aki szélvészént rohant be s
sebtiben megcsókolvá a ssobacicut, köszönt:

— Szervusz, gyerekek!

— Ejnye, úrfi! Így rám ljeszteni! pirult
a Vica.

A lányok pedig hidegen köszöntek.

— Jó napot!

— Jé, talán biz fütetlen a szoba, hogy
ilyen hidegen fogadtok.

— Pfaj! Szégyeld magadat! korholta
Gizike.

— Van eszemben! S ugyan miért, ha
tudnom szabad.

— Talán nem láttam, hogy megcsókolt-
tad a Vicát!

— A Vicát? En? A szemed káprázott,
édesem.

— Igen, megcsókoltad. Nyiltan, a je-
lenlétünkben.

(Folyt. köv.)

volt kifejlődve sohasem a városok alapítása iránt való hajlam; ezért játszanak nálunk oly jelentős szerepet a német iparúzó elemek a városok alapításában.

A vidék állapota régóta ismeretes, az orvoslás munkája is folyamatosan van.

De mintha ez az orvoslás nem volna elég gyors, nem volna elég intenzív. Kétségtelen az, hogy a munka e téren két tényező vállán nyugszik. A míg egyfelől az államnak elmulasztatlan kötelessége, a maga részéről mindent megtenni, hogy a vidék fejlődését előmozdítsa: másrészt viszont még sokkal inkább kell, hogy a kulturális és gazdasági fejlődés maguknak a városoknak szívükön teküdjék.

És azt hisszük, nem csalódunk, ha e pontnál keressük a gyógyulás lassúságának okát.

A kormány a vidéki városok fejlesztésére mindent megtesz. Pénzügyigazgatóságok, középiskolák nagymérvű felállítása, hidak építése, ujabban a kir. tábla decentralizálása, végül az egyes vidéki városokban bevégzett, folyamatba levő és tervbevert állami építkezések, mindez mutatja, hogy a kormány tudatában van ama kötelességének, mely őt e téren terheli.

És mit mondhatunk ezzel szemben városainkról?

Sajnos, azt kell észlelnünk, hogy általánosságban nincs meg bennük a kellő élelmesség, hogy érdekeiket felismerjék, s hogy e felismert érdekeket elég hathatós erővel követni nem bírják. Társadalmi és politikai ellentétet gátolják az üdös együttműködést és a vállalt munkát, legtöbb városunkban.

Ez az oka annak, hogy a vidéken oly keveset tesznek a gyáripár felállítására. A mi gyár Magyarországon fennáll, annak nagyrésze a főváros közelében épült, az a kevés telep pedig, mely a vidéken áll fenn, csekély kivétellel idegen, külföldi pénzen épült, idegen pénzzel dolgozik, idegené a haszon is, melynek nagy része kivándorol az országból.

Maholnap lezajlanak az ünnepnapok, s igazán itt az ideje végre, hogy a magyar vidék annak tudatára ébredjen: mily fontos tényezője az állami fejlődésnek, a nemzeti lennmaradásnak az, hogy a vidék fejlődjék, hogy munkás, jómódú és élelmes legyen, hogy városaink kereskedelmi, ipari központokká váljanak, hogy célutadatos vezetés mellett, kiszabadítva magukat végre-valahára a társadalmi és politikai ellentétek szétválasztó békői alól, vállvetve, önérettel munkálkodjanak közre szűkebb hazájuk s általa egész nemzetük jövő boldogulására.

A t. közönséghez.

Lapunk XVII. évfolyamának utolsó negyede érkeztünk el; 17 esztendeje, hogy a Szentes és Vidéke, a keletkezésekor maga elé tűzött programhoz híven, önzetlenül szolgálja Csongrád megye és Szentes város érdekeit; becsületes, lankadatlan munkában igyekszik előcsigítani szűkebb hazánk, szülőföldünk szellemi és anyagi felvilágosítását.

Nem panaszkodunk — mert ezzel igaztalanságot követnénk el — a fölött, hogy a közönség eddig nem méltányolta eléggé tisztátöréseinket. Előfizetőink szép száma, egyre bővülő köre is az ellenkezőjére vallana ennek, eltekintve attól az erkölcsi sikertől, mely sokszor farasztó és nehéz munkánkat jutalmazza.

Mindez együttvéve pedig arról győz meg bennünket, hogy helyes az út, melyen megfélemlíthetetlenül előrehaladunk; a közjóra üdvös a cél, melyet munkásságunk elé kitűztünk. E célokért kell tehát, az eddigi uton előhaladva, továbbra is küzdenünk és — mert lapunk egyébként is mindenben és kizárólag a közönség jawa érdekeit szolgálja, mert tárcarovatunkban is csak irodalmi becsület bíró dolgokat nyújtunk, — ezért kérjük a t. közönségtől, hogy nagybecsű pártolásával törekvésünket ezután is támogatni és előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjék, nehogy a lap szétküldésében zavarok támadjanak.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ez

a kérésünk meghallgatásra lel és előfizetőink köre ezúttal is csak szélesbülni fog.

A Szentes és Vidéke előfizetési ára a régi marad:

féltre 2 frt 50 kr,
negyedévre . . . 1 frt 25 kr.

mely összeg vidékről legelőszérűben postautalvánnyal küldhető be, míg a helybeli előfizetők a lapkihordónál, vagy a kiadóhivatalban, nyugta ellen teljesítik a fizetést.

Az előfizetések mielőbb való megújítását kéri, Szentesen, 1896. október hó.

Tisztelettel:

A SZENTES ÉS VIDEKE szerkesztősege és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. október 1.

— **Személyi hírek.** Bánffy Dezsőné báróné, a miniszterelnök neje hétfőn utazott vissza, a főispánéktól történt szívélyes búcsúvétel után. Budapestre. — Vadnay Andor dr. főispán kedden reggel Dorosmára utazott. — Csató Zsigmond dr. alispán hétfőn délben Budapestre utazott, hogy ott szeptember 29-én résztvegyen — az orosháza-szentes bajai vicinális vasúti építési engedélye ügyében, a kereskedelemügyi minisztériumban tartott tanácskozásban. Az alispán ez útjában a vármegye és a szentes-vásárhelyi vasúti érdekeltség képviselőjében Ciacricis Lajos dr. vm. főjegyző, Kiss Zsigmond mb. tag és Albertényi Antal vm. főszámvéző kísérték.

— **Miniszteri kiküldött a vármegyén.** Hava s i Arthur miniszteri számellenőr, kinek a kereskedelemügyi miniszter részéről vármegyénkbe történt kiküldetéséről legutóbb hirt adtunk, tegnapi tényleg megérkezett Szentesre, hogy megvizsgálja a vármegyei közúti alap ügyvitelének módját. A miniszteri kiküldöttnek — Albertényi Antal főszámvéző tavollétében, Hody Pál I. és Horváth Jenő II. alszámvéző szolgáltak megfelelő útbaigazítással és felvilágosítással.

— **Elmaradt lövészény.** A csongrád megyei gazdasági egyesület szept. 27-re meghirdetett lövészényének megtartását, a kedvezőtlen, esős idő miatt, a kibocsátott hirdetmény előzetes jelentéséhez képest, elhalasztották október 4-re, vagyis a ránk következő vasárnapra. A lövészényre való nevezések idejét, természetesen szintén meghosszabbították és most már nevezni lehet október 3-án, szombaton déli 12 óráig az összes futamokra. E körülményt különösen azok figyelmébe ajánljuk, kiket a múlt szombaton a folytonos esősé tartott vissza a versenyben való részvételtől; pedig ezek száma nem csekély, mert p. a Szentes városi díjra és az ügét versenyre, az első határidőben egyáltalán nem is volt nevezés.

— **Himlőjárvány.** A felsőpárti kisdudóvót, hatósági orvosi intézkedésre, egy hétre bezárták és ezt az óvintézkedést az tette szükségessé, merthogy a gyermekek közt járványosan lépett fel a városban, kivált a felsőpárton, a bárnyhimlő nyavalyája. László Vilmos dr. maga 16 íly himlőesetet konstatait eddig és így feltétlenül szükséges volt, a veszedelem továbbterjedésének megakadályozására — a legszigorúbb óvintézkedéseket megtenni.

— **Jótekmecélő előadás.** Halmay Imre derék szintársulatának tagjai, a kellemtelen idő dacára is megjöttek tegnap dél-

után Nagykörszról, és a szegénysorsú zsidó iskolásokat segítő egyesület javára, tegnap este előjártak a városi színházban Beöthy László kagacatató bohózatát, a Herórom Kázméret, mely nálunk is — mint mindenütt — zajos sikert aratott. A színház, az esős időtől vissza nem riadva, igen szép közönség töltötte ez alkalommal meg. A színlétszék nagy kedvvel játszottak és különösen Serfőzy Zseni fess amerikai missze, Szilágyi Dezső amerikaija és Szathmári Árpád ragadták lelkes tapsra a közönséget, mely sokat kacagott az erős helyzetkomikumon. Az előadás a jótékony, emberbaráti célnak szépen jövedelmezett.

— **Csikódijazás.** A szakadó eső dacára is megtartotta a gazdasági egyesület, szept. 27-én délelőtt, a vármegye haz udvarán, az általa előre meghirdetett csikódijazást, mely alkalommal 4 — anyakancával elővezetett szopós csikó és 3 — három éves kanca csikó lett szép jutalmakkal kitüntetve. A versenyben összesen 8 szopós csikó és 4 drb. 3 éves kanca csikó vett részt, ez utóbbiak közt 2 szegedi, mind a kettő gyönyörű szép állat és dijnnyertes. A bíráló bizottság, nem tudva, melyik csikónak ki a gazdája, titkos szavazással ítélte oda a díjakat a következőkben: Szopós csikónak az első díjat, 5 drb. aranyat Négyesi János szentesi gazda csikójának, a II. és III-ik díjat, 3 — illete 1 darab aranyat Zsoldos Ferenc csikójának és a IV-ik díjat, 1 drb. aranyat Molnár Imre csikójának. A 3 éves kancacsikó közül az I. díjat 5 drb. aranyat Dobó István csikójának (Szeged), a II-at, 3 drb. arany Bálint János csikójának és a III-at, 2 drb. arany Széll Gergely csikójának (Szeged).

— **Bérmálás Szentesen.** Előkelő vendége lesz a f. hó 16-án városunknak, de különösen a katolikus egyház híveinek. E napon érkezik ugyanis Szentesre H.-m. Vasárhely felől, a délután 6 órai vonattal Jung János, váci felszentelt püspök, hogy itt az egyház híveit a bérmálás szentségében részesítse.

— **Gazdaifjak báija.** A csongrád megyei gazdasági egyesület több fiatal gazdálkodó tagja elhatározta, hogy a halasztást szenvedett lövészény újabb terminusukor, október 4-én zártkörű táncmulatságot rendeznek az egyesületi pénztár javára, a Kass szálló termében. Az elhatározást nyomon követték az előkészületek és az ifjak ma már a meghívókat is szétküldték a kedélyesnek, fesztelennek ígérkező mulatságra, mely most vasárnap este lesz a Kass szálló termében. Akik e mulatságra elnézésből meghívtó nem kaptak volna, de erre igényt tartanak, jelentkezzenek ez iránt a rendezőség bármelyik tagjánál, aki az akaraton kívül esett tévedést készségesen hozza helyre.

— **Halálos szerencsétlenség.** Szalonta Jánosné, a három gyerekeivel kukoricatérősen volt Szeder János földbirtokos tanyáján. Szeptember 26-án nagy eső verte ki őket a munkából. A többi munkás haza is jött, csak a szegény asszony maradt kint három gyermekével s nehogy szabad ég alatt ázzanak-fázzanak, gunyhó rogtonzót a kis családnak. Este aztán a gyerekek behűződtek az enyhére és már aludtak is, mikor edes anyjuk szinten beporodott, hogy fejét álomra hajtsa. Alig fektült le azonban a gyerekek lábához, mikor fejük fölött a gunyhó recsege-ropogva összeomlott, a legkisebb, 7 éves Eszti lánya hangosan felsikoltott s aztán réves esend lett. A szegény asszony néven szólította gyerekeit, de az nem felelt többé és mikor két segítségére siető munkás-emberrel a kiesi tetet kiemelték a gunyhó romja alól, abból már elszállt az élet. Így adja elő a szerencsétlen anyja maga ezt az esetet a rendőrségnél, ahol kis lánya hirtelen halálának az oka iránt kihallgatták.

— **Mulatság a szomszédban.** A mindszenti iparos- és kereskedő-ifjak közül ez évre

besorozott újoncok, a f. hó 3-án, szombaton este jótékonycélú táncmulatságot rendeznek, saját körhelyiségükben, egyletük könyvtára javára. A mulatság iránt nagy az érdeklődés a községben és ez — mint bennünket értesítenek, a rendezőség részére a teljes sikert biztosítja.

— **Kutya-macska veszedelem.** Félelmetesen elcsokasodnak ez évben városunkban az elbarrási esetek és mindenféle veszett jószág, kutya, macska, sertés teszi bátorlatlanra városzerte az emberi életet. A napokban a hengermalom közelében vertek agyon egy gyanus ebet, melyről a boncolás a veszettséget beigazolta. S minthogy nem tudni: kié volt, vagy egyáltalán szentesi volt-e hat az eb, — a rendőrség körlevélben hívta fel a körülményre a szomszédos községek figyelmét. Egy másik eb, a Papp Lajosé meg a napokban megmarta Székely Erzsit, akit felszállítottak Bpestre a Pasztor-intézetbe, míg az ebet megfigyelés alá vették és hatóságilag elrendelték, hogy az ebek városzerte megköltve tartandók, miután az a gyanus, hogy járványosan lép fel a veszettség. Ez az intézkedés különben is egészen időszerű, mert az ebadó dacára is annyira elszaporodnak utóbbi időben a városban a kóbor ebek, hogy a gyepesterm legényei a hétfői hetipiacok is kettőt fogtak be a piactéren. De mi történjék a sokkal veszedelmesebb macskakkal? Ezeket alig lehet megköltözni és ha a veszedelem nől, kérlelhetlenül kipusztítandók is lesznek.

— **Vásár a szomszédban.** Hm. Vásharhelyen a t. hó 10-én kezdődik az idei őszi országos vásár a jószágvasarral.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damasz-s. a t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árú postabér és vámentesen a házhoz szállítva mintákat postafordulattal küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba ezimint levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros helyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« szeptember 27-iki száma 19 képpel jelent meg, s ez a legnagyobbat részét a vaskapura vonatkozó képek és részletes leírások töltik be. E szám közleményei ezek: A vaskapu megnyitása képekkel: A vaskapu a szabályozás előtt, Drenkova, a Kazán szoros, Ada-Kalch szigete, Haii Gyula rajzi, a Vaskapu csatornája, Orsova, Erdélyi legújabb fényképei után és a Vaskapu szabályozás térképével. — »Hónvédek emlékei Költemény Lampérth Gézáról (képpel). — Regénytar: »Az eltűnt«. Regény. Irta Szívós Béla (Linek Lajos rajzaival); »Híres asszonyok«. Történeti rajzok (Józsephin császárné arcképével). — »Török állapotok«. Eredeti tudósítás Konstantinápolyból. Dr. Pröhle Vilmosról. — »A papai honvédszobor« (képpel). — »A közösi ezredévi emléke« (képpel). — »A szíriai keresztényekről« a kurdok elől elmenekült s most Budrpesten tartózkodó szíriai pap elbeszélése után (szíriai fényképek masolataival). — »A királyi serlegek« (képpel). — »Ezredévi ünnepek«. — Irodalom és művészet, Köztársaság és egyletek, Sakjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem u. 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre csak 1 frt 20 krt.

KÖZGAZDASÁG

Gabonaüzlet. (Bpest, szept. 30.) A mai gabonaüzletben búza t. mérésenként kínáltak, míg a malmok vételkedése is korlátolt volt, mindössze a hangulat kesvedése lett, a forgalom

is erősen csökkent. Elkelt mintegy 18,00 mm. éjszint változalan, részint néhány krral alacsonyabb áron. A gyengébb irányzat visszatar-totta a nagyobb árutalajdonosokat a kinalattól és a forgalom csupán vaggonárúkból állott, mely leginkább a tiszavidéki és pestmegyei hozatalokból került ki. A legmagasabb árat, 7,42¹/₂ frtot a tiszavidéki 81 kilós búza érte el, míg a legalacsonyabban, 6,95 forinton, a 75 kilós fehérmegyei kelt el. R o s s b a n a a forgalom igen gyenge volt és az árak a mult szombathoz kerest változatlanok maradtak. Elkelt néhány vaggon 640—620 frton Budapest távolágában. A r p á b a n szünetelt a forgalom és még mindig hasztalan várják az üzlet fellendülését. Z a b a n csökkent a kereslet és az árak is 5 krral estek, a forgalom gyenge és elkelt mintegy 500 mm. 5,22¹/₂—5,85 forinton. T e n g e r i b e n alig volt némi üzlet, csupán kisebb tételek keltek el 3,80 forint körüli árák mellett.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1896. május 1-től.)

Szolnok—H.-M.—Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perccor éjjel, 11 óra 49 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Puszt-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 35 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 54 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 50 délután és 7 óra 33 p. este.
Tökéről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 22 p. délután és 8 óra 00 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 53 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 5 óra 00 p. délután.
Szegeváról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 32 p. délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 08 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 37 p. délelőtt és 7 óra 00 p. este.

H.-M.—Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 17 p. éjjel.
Szegeváról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 40 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 óra 49 p. délután és 10 óra 00 p. éjjel.
Szentesről indul 6 óra 05 p. reggel, 11 óra 30 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökéről indul 6 óra 39 p. reggel, 12 óra 06 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 21 p. reggel, 12 óra 49 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földváról indul 8 óra 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Puszt-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 55 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 óra 00 p. délelőtt, 3 óra 44 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 30 p., 9 óra 40 p. reggel, 3 óra 15 p., 5 óra 45 p. délután, 7 ó. 5 p. este, 11 óra 00 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 11 óra 21 p. délelőtt, 12 óra 21 p. délután, 6 óra 52 p., 9 óra 02 p., 10 óra 13 p. este, 3 óra 00 p. éjjel.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 2 ó. 24 p., 3 ó. 37 p. éjjel, 5 óra

kor, 8 óra 39 p. reggel, 3 óra 35 p., 4 óra 43 p. délután.

Budapestre érkezik 5 óra 45 p., 7 óra 00 p., 9 óra 15 p. reggel, 12 ó. délbe, 6 óra 20 p., 8 óra 10 p. este.

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről indul 3 ó 45 p. éjjel, 5 óra 55 p. reggel, 10 óra 25 p. délelőtt, 3 óra 00 p. délután, 6 óra 40 p. este.
Algyőről indul 4 óra 03 p. éjjel, 6 óra 23 p. reggel, 10 óra 39 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 06 p. este.
Vásárhelyre érkezik 4 óra 30 p. éjjel, 6 ó. 59 p. reggel, 11 óra 00 p. délelőtt, 3 ó. 46 p. délután, 7 óra 50 p. este.
Vásárhelyről indul 4 óra 44 p. éjjel, 11 óra 04 p. délelőtt, 7 óra 57 p. este.
Oroszázáról indul 5 óra 39 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 9 óra 38 p. éjjel.
B.-Csabára érkezik 6 óra 36 p. reggel, 12 óra 49 p. délután, 11 óra 10 p. éjjel.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 42 p. éjjel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 22 p. este.
Oroszázáról indul 5 óra 48 p. reggel, 3 óra 10 p. délután, 8 óra 32 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 53 p. reggel, 3 óra 55 p. délután, 9 óra 21 p. éjjel.
Vásárhelyről indul 7 óra 00 p. reggel, 11 óra 01 p. délelőtt, 4 óra 00 p. délután, 7 óra 51 p., 9 óra 26 p. este.
Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó. 33 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 8 óra 33 p., 10 ó. 02 p. éjjel.
Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó. 46 p. délelőtt, 4 óra 35 p. délután, 8 óra 56 p., 10 ó. 0 p. éjjel.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 1 ó. 55 p. d. u. Félegyházára érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 19 p. d. u., 4 ó. 52 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 53 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 óra 00 p. d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházára érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 2 ó. 45 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 30 p. este.

Félegyháza—Budapest.

Félegyházáról indul 11 ó. 6 p. d. e., 2 ó. 55 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 50 p. este.

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 2 óra 30 perc délután, 4 óra 35 perc délután. Félegyházára érkezik 12 óra 11 perc délután, 4 óra 51 perc délután, 8 óra 15 perc este.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENC.

Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

4—5⁰/₁₀₀ mellett

rendes és rendkívüli jelzalog-kölcsönöket kieszaközöl, valamint a legbizonyosabb konversziókat — szintén 4—5⁰/₁₀₀-kal rendezi — gyorsan és diszkrétül minden előleg nélkül.

Herzog Sándor. 17

Budapest, Gyár-utca 19. szám.

SZIVATTYUK

minden neme házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-fele szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdamentes ellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien,

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tízedes, százados és hídmérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Emberrélegek, mérlegek házi használatra, baromtermékek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

I. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.